

DERDE JAARGANG - NUMMER: 27 - MEI 2021

In dit nummer onder andere:

- * Het schip van de maand: het Campagne-barkschip 'Resident van Son' - 1849.
- * Mobilisatie-oorlogskruis voor Garoet-bemanningslid - 1944/2020.
- * Louis Armstrong en Ella Fitzgerald op de Wonosobo - 1957.
- * 'Foto van de maand' en 'Foto-upgrade van de maand'.
- * 'Van Manen' twee Lloyd-generaties.
- * 'In Memoriam' en Korte berichten.
- * Slammat-herdenking - 2021.

Deze gratis, digitale LLOYD-MAIL is bestemd voor relaties van het Lloyd-Atelier te Netersel. Inschrijven en uitschrijven s.v.p. via e-mailadres: Lloydexpo19@gmail.com

COLOFON

'LLOYD - MAIL'
Eindredactie: Ed van Lierde
Tekstcorrectie:
Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:
Ed van Lierde - Netersel
Telefoon: 0497 - 840999
E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

KATA PENGANTAR

Ik weet niet of u het ook zo ervaart, maar terugkijkend over jarenlang 'Lloyd-Kompas', na een zeer vervelend 2019, overgegaan in het e-magazine 'Lloyd-Mail', merk ikzelf dat de toon van de inhoud en daarmee de keuze van de inhoud van ons maandblad, langzaam maar zeker, aan het veranderen is. Bij het kiezen van onderwerpen en bij het schrijven zelf, voel ik meer emotie en dat ziet men terug in de diverse artikelen en berichten. Is het Covid-19 of is 't gewoon het ouder worden dat de emoties op een hoger level brengt? Waarschijnlijk beide, maar hoe het ook zij ik voel me er goed bij en als u dat ook zo voelt, moeten we er vooral mee doorgaan!

Ook dit nummer loopt weer over van innerlijke 'subjectieve' beleving, iets dat inderdaad iets typisch menselijks is. Subjectief of niet, maar deze maand gaat het over de tweede Slamatherdenking in coronatijd, een postume medaille voor een Garoet-slachtoffer (1944) aan een 'Garoet-zoon' en ook in het 'Twee Lloyd-generaties van Manen-verhaal' zitten, als u daar voor openstaat, vol met gebeurt-enissen die echt wel binnenkomen. Ook het ongelooflijke verhaal van Louis Armstrong en Ella Fitzgerald op de Wonosobo levert, althans bij mij, een emotie op namelijk, pure jaloezie!

Een afsluitend emotiegolfje kunt u, met enige fantasie, beleven in het 172 jaar oude, historische verhaal van het Campagne Barkschip "Resident van Son" (1849) een prachtig zeilschip van onze oprichter en zeilvaarder Willem Ruys J. D. zn. in een tijd waarin zeilschepen, vanwege het doorlopend hogere gevaar, zelden of nooit oud werden.

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamse Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden
Algemeen directeur Damen-Schelde
Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox
Acteur, zanger, scenarioschrijver,
cabaretier, columnist te Rotterdam.

Wieteke van Dort
Actrice, zangeres, cabaretiëre te
Den Haag.

Het varen met de roemruchte Nederlandse passagiersschepen was populair, zo bleek bijvoorbeeld in de jaren '30 van de vorige eeuw dat Britse passagiers eigenlijk de voorkeur gaven aan Nederlandse schepen. De reden daarvan was dat het leven aan boord van Nederlandse schepen meestal 'losser' was en daarmee gezelliger. De beruchte 'stif upper lip' en de 'strict rules' speelden daar natuurlijk een belangrijke rol in.

In de jaren dat het zich over grotere afstanden verplaatsen van personen voornamelijk nog met passagiersschepen ging, zag men natuurlijk ook vele hoogwaardigheidbekleders en andere bekende personen aan boord natuurlijk als passagier maar, zoals ook in dit verhaal, zomaar in een haven op bezoek. Tijdens de lange reizen die wij maakten, kregen we uiteraard bezoekers in alle kleuren en maten aan boord, regelmatig maakten we dus leuke, interessante en gekke dingen mee!

Een van de, méér dan interessante, gebeurtenissen die ik hier in 't kort wil beschrijven, vond plaats in 1957, in Portland Oregon-USA. Kapitein M.J. Rennes en zijn 1e Stuurman gingen daar stappen en kwamen (per ongeluk) in 'n nachtclub terecht, zo eentje die voor ons jongens, die 'voor de mast' voeren, echt niet te betalen was. Nu wilde het verrassende toeval dat in die club Louis Armstrong met zijn band optrad en alsof dat nog niet indrukwekkend genoeg was ook nog de, voor onze generatie, beroemde Ella Fitzgerald. Zij speelden o.a. het nummer: 'Hats Kasar', terwijl Kapitein en Stuurman, met enkele borrels op, voluit de Nederlandse versie: 'Marie die vrijt met één Huzaar, een hele tijd, al haast 'n jaar!' meezongen.

Het was Louis Armstrong zodanig opgevallen dat hij in de pauze naar de tafel van de Lloydmannen liep en vroeg: 'Wat zongen jullie daar eigenlijk? Na uitleg over de Nederlandse verbastering van de song kwam het gesprek op gang. Gezelligheid kent geen tijd en toen beide heren aangaven dat hun Lloydschip Wonosobo in de haven lag, nodigde de Kapitein iedereen de volgende dag aan boord van de Wonosobo uit. Dat gebeurde eigenlijk meer uit beleefdheid dan uit de overtuiging dat Louis Armstrong ook daadwerkelijk op die uitnodiging zou ingaan.

We hielden het niet voor mogelijk, maar wie kwam daar rond drie uur 's middags de steile gangway op? Jawel..... met zijn legendarische witte zakdoek in de hand? Onze Satchmo plus, jawel onze Ella Fitzgerald en jawel..... de hele band, inclusief instrumenten!! Stel je je voor je bent lang en ver van huis, een wereldberoemde trompettist en een wereldberoemde zangeres komen niet alleen aan boord van jouw schip, maar gaan ook nog voor jou spelen en zingen. Het gebeurde op het passagiersdek onder de bakboord reddingssloep van onze Wonosobo. Mits goed gekleed, mochten wij ook even komen kennismaken met maximaal te nuttigen: **twee pijpjes bier!** Dat kennismaken is dus prima gelukt, maar die twee pijpjes bier zijn twee **dozen** bier geworden! Het werkelijk onmogelijke gebeurde; Ella en Louis en aanhang traden zomaar voor ons op, voor niks, voor nada! Na een onvergetelijke achternamiddag en vooravond is het hele gezelschap, redelijk kachel, van boord gegaan. De matroos van de wacht stond bij de gangway om, bijna voor de hand liggende, ongelukken te vermijden. Onze roemruchte gasten belandden zonder klerscheuren op de schemerende kade van Portland-Oregon.

Ton van Haastregt,

oud Lloyd-Handlanger/olieman

P.S. Die gozer onder het kruisje ben ik en de TV-show van Louis Armstrong, voor een bekend automerk, is die avond niet doorgegaan!

Fotoalbum met de Dempo op de omslag

Hendrik (Henk) van Manen, geboren in 1898, ging in 1955 met pensioen bij de Koninklijke Rotterdamse Lloyd en twaalf jaar daarna (1967) overleed deze eerste zeevarende-telg van de 'Van Manen-familie'. Henk van Manen ging in 'zeer woelige tijden' varen. Zo ging hij in 1917 als Stuurmansleerling 'het ruime sop op', haalde in Batavia zijn 3e rang Stuurman Grote Handelsvaart en kwam in 1919, direct na de Eerste Wereldoorlog als 4e Stuurman voor het eerst weer terug in thuishaven, tevens geboortestad, Rotterdam. In 1935 vaart hij als 2e Stuurman op o.a. het ms Baloeran.

ss Siantar

De Tweede Wereldoorlog verliep opmerkelijk heftig..... twee dagen na de ondergang van het ms Modjokerto wordt ook het zusterschip **Siantar**, waarop Henk van Manen 1e Stuurman was, door de Japanners, ten Zuiden van Java, getorpedeerd, eenentwintig opvarenden verloren daarbij het leven. Henk behoorde tot de overlevenden die, na twee dagen zeilen in een van de reddingssloepen, door een KPM-er werden gered. Op het ms **Dempo** maakte hij vervolgens de invasie van Noord Afrika mee. Vanaf eind 1943 voer Stuurman Henk van Manen op de **Sibajak**, waarmee hij voor het eerst weer, in september 1945, thuiskwam. In 1947 werd hij gezagvoerder op de roemruchte **Zuiderkruis** waarmee hij Nederlandse militairen naar Indonesië bracht en uiteindelijk kwam hij weer op de Grand Old Lady **Sibajak** terecht, ditmaal als Commodore. Als gezagvoerder bracht Commodore Henk van Manen het ss **Ampenan** en ms **Langkoeas** uit en maakte daarna met het ss **Waterman** maar liefst eenentwintig emigrantentoechten naar Australië en Nieuw Zeeland.

De ongelukkige Siantar wordt getorpedeerd - 1942

ms Baloeran - precies in het midden: 2e Stuurman Henk van Manen - 1935

het ms Sibajak - 1943

Vervroegd met pensioen

Hoe pijnlijk moet het zijn als je zo ontzettend van de zee en het varen houdt, zo vergroeid bent met een roemruchte scheepvaartmaatschappij, zoveel hebt meegemaakt en zo trots bent dat je daar uiteindelijk de hoogste scheepsfunctie mocht bekleden? Wat een ramp moet het zijn dat je dan, wegens slechte gezondheid, vervroegd met pensioen moet. Dat was het lot van deze 'zeeman tot in zijn nieren' op 29 november 1955 was het zover.

Een uitgebreid gedecoreerde Lloydman

Voor zijn bijdrage aan de invasie van Noord Afrika had het Hare Majesteit Koningin Wilhelmina behaagd om Kapitein van Manen het Bronzen Kruis te geven. Het Bronzen Kruis (links) wordt verleend aan personen die 'moedig of beleidvol' tegen de vijand hebben opgetreden. Ook ontving hij het Oorlogsherinneringskruis (rechts) met maar liefst vier gespen voor respectievelijk Koopvaardijoorlogsdienst, zijn inzet op de Java Zee, bij de Afrika-invasie en bij de Birma-invasie. Als hoogste eer ontving hij bij zijn pensionering in 1955 het Ridderschap in de Orde van Oranje Nassau (zie krantenartikel op vorige pagina). Kortom, Commodore Henk van Manen was een 'zich onderscheidende' Lloydman!

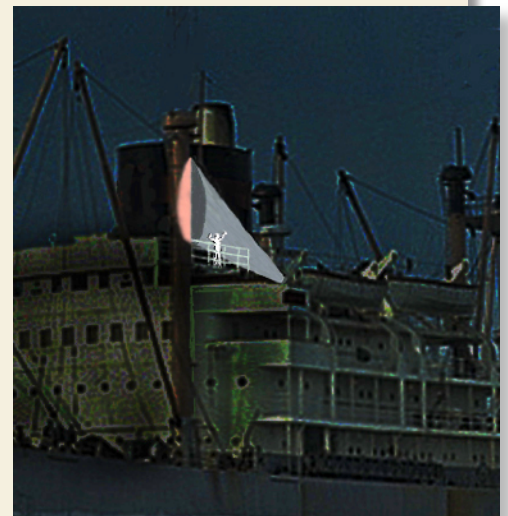

De nieuwe generatie van Manen stond al klaar!

Hoe fijn was het voor de, tegen zijn wil, gepensioneerde Sibajak-gezagvoerder Henk van Manen om te mogen ervaren dat zijn zoon Hendrik Jan (eveneens Henk) van Manen, al jaren daarvoor, in de 'zoutwater-voetsporen' van zijn vader was getreden. Hendrik Jan doorliep, exact zoals zijn vader, de diverse Stuurmansfuncties om vervolgens Lloyd-Kapitein te worden.

Rendez-vous van twee van Manen-generaties

1e Stuurman Hendrik Jan van Manen stond letterlijk in de volle schijnwerpers, scherp afgetekend tegen de bekende zwarte schoorsteen van het ss Zeeland. Het was midden op de Indische Oceaan dat het toeval de Zeeland in de buurt had gebracht van het ms Sibajak waar vader Henk als Commodore de scepter zwaaide. Twee prachtige Lloyd-schepen varende onder het gezag van zoon en vader. Dat moet even een tumult aan boord van beide schepen zijn geweest. Op de navigatiebrug van de Sibajak stond, eveneens in de spotlights, mevrouw van Manen, echtgenote van de Commodore en moeder van de Zeeland-Stuurman. Hoe mooi kan het zijn dat je, na 38 jaar varen, op je laatste reis vergezeld wordt door je echtgenote? Voor de afscheidnemende Commodore was deze ontmoeting het absolute en emotionele hoogtepunt van zijn allerlaatste reis. Het afscheid viel Henk uitermate zwaar, nog veel zwaarder dan hij had verwacht, verzuchtte hij. "Je moet méér dan je baan opgeven, je verliest ook je twee liefdes 'schip en zee!' "en daarmee een stukje van zijn thuis!" had mevrouw van Manen nog toegevoegd.

Kapitein Hendrik Jan - 1961

Kapitein Hendrik Jan (Henk) op de ms Wonosobo - navigatiebrug + echtg. van 1e Stuurman - 1963

Kapitein Hendrik Jan (Henk) aan boord van het ss Utrecht - 1964

3e en 4e generatie van Manen

Mede door het schrijven van dit verhaal voel ik spijt dat ik, terwijl dat qua periode mogelijk was geweest, niet met Hendrik Jan van Manen heb gevaren. Maar als je jarenlang met het Lloyd-erfgoed bezig bent, kom je vanzelf personen en bijbehorende verhalen tegen die dat weer enigszins goedmaken. Zo kreeg ik contact met de zoon van Kapitein Hendrik Jan, die jawel !..... Hendrik, dus ook weer Henk heet. Deze Henk heeft in april een materiële donatie aan het Lloyd-Atelier gedaan bestaande uit Lloyd-erfgoed (zie foto rechts) waarop, naast de prachtige Lloyd-memorabilia ook de 4,5 kleeds (grote) Lloydvlag van het ss Utrecht is te zien. Deze derde Henk wilde overigens ook een loopbaan op zee en volgde een jaar lang de opleiding voor Marconist. Toch koos hij uiteindelijk voor een carrière bij de Landmacht en is nu enige tijd met functioneel leeftijdsonslag en Jazeker! zijn oudste zoon heeft officieel weer de naam van Hendrik Jan van Manen gekregen

Linksonder op deze foto de ingelijste Baloeranfoto waarop de '1e generatie - Henk' als 2e Stuurman is te zien.

80 jaar geleden

Op 27 april jongstleden was het 80 jaar geleden dat de oorlogsramp met het ss Slammat HMS Diamond en HMS Wryneck vele families in rouw dompelde. Overigens met een behoorlijke vertraging werden de slachtoffers toen door het Rode Kruis eerst als 'vermist' opgegeven, hetgeen voedingsbodem was voor hoop, hoop die veel later slechts voor enkele van de bijna duizend families in opperste geluk mocht worden omgezet!

Zonnige herdenking in twee groepen

Ook dit jaar zorgde corona ervoor dat de groep in tweeën moest worden gesplitst (foto boven de 1e groep en foto daaronder de 2e groep familieleden). De zon en met name de temperatuur deed volledig mee, de volgende dag weer terugvallend in de gebruikelijk koude Noordelijke aprilwind.

Elk jaar weer, is het voor Josje en mij een eer deze herdenking te organiseren. Eerst de Laurenskerk te Rotterdam, de dag daarna in Oudehorne-Friesland en nu in het Brabantse Netersel vinden familieleden troost bij een monument dat nu pas 10 jaar bestaat en voor de familie én uiteraard ook voor Josje, Ingrid en mij niet weg te denken is!

MOBILISATIE-OORLOGSKRUIS VOOR ss GAROET OPVARENDE !

Kunt u het zich nog herinneren dat 'n zoon van een ss Garoet-slachtoffer (juni-1944) jarenlang bezig was om, bijna 80 jaar na dato, alsnog een onderscheiding voor zijn vader, Ershad Ali te krijgen? Hij benaderde daarvoor alle mogelijke instanties waaronder ook mij:

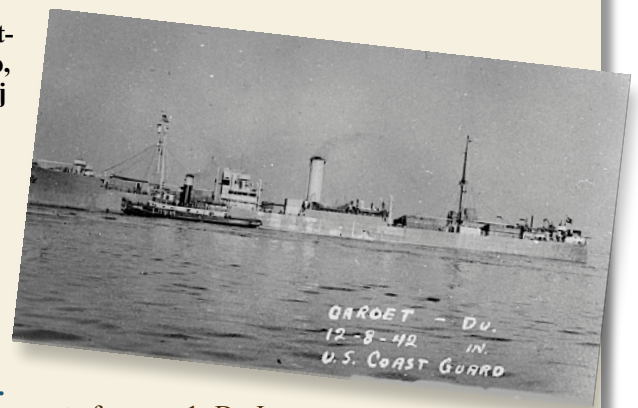

Uit onderstaand e-mail bleek niet alleen zijn frustratie (trauma) waardoor hij zelfs eisen stelde waaraan, athans door ons, redelijkerwijs niet of nauwelijks kon worden voldaan. Ershad Ali staat overigens al jaren op onze Garoetlijst van slachtoffers vermeld.

E-mail d.d. 2 april 2020 van Md Ataur Rahman.

Dear Sir, Thanks for answering me. I have three requests for you. 1. Do I deserve a medal for my deceased father? 2. My father's memoirs in the Netherlands need to be given a chance to see me for a bar. 3. Help me financially. My Father gave his life for you. Now it is your responsibility to relieve my suffering. I'am now at the last moment of my life because I am 80 years old. I ran a lot for three years, and I got my father's information. Just over a year ago I received my father's information. Is my father still under sea water under the ship? The ship only provided food

products? ss Garoet has not yet fought the enemy side? What was the work of ss Garoet during the war? Can a trimmer fall into a soldier or be called a soldier? There is no way to lift the ship from under the sea. My father died while following your instructions. But you never took my news. Your duty was to take my news. Looking forward to your reply. Md Ataur Rahman S/O. Ershad Ali.

'De kogel is door de kerk'

Ataur Rahman, zoon van de 'Indiaasche' Laskaar van de Rotterdamsche Lloyd, kreeg een maand na bovengenoemde e-mail en ons antwoord daarop de grote beloning voor zijn onverzettelijkheid. Op de Nederlandse Amabassade te Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh, werd de postume onderscheiding, bestemd voor Garoet-opvarende Ershad Ali, aan zijn zoon Ataur Rahman uitgereikt.

Mobilisatie-Oorlogskruis

Het Mobilisatie-Oorlogskruis is bestemd voor Nederlandse militairen en oud-militairen, maar ook voor hen die **niet** hieronder vielen, maar die gedurende de oorlog wél in het belang van het Koninkrijk militaire werkzaamheden verrichtten. Hieronder dus koopvaardijopvarenden die, wegens de **Vaarplichtwet** van 1942, verplicht bij de Nederlandse koopvaardij moesten blijven varen.

KORTE BERICHTEN

Donaties

Zeer gewaardeerde donateurs van de afgelopen maand zijn: Paul van de Kooij, zoon van 1e Lloyd-Stuurman Nicolaas van de Kooij. Paul heeft het Lloyd-Atelier afgelopen maand ruim voorzien van digitaal materiaal, waaronder veel proces verbalen die naar aanleiding van ongelukken en ladingschade moesten worden opgemaakt. Ook Modjokerto-dochter Tijda Deisz, dochter van Lloyd-Hoofdmachinist van de ongelukkige Modjokerto en nichtje van Slammat-dochter Anje ten Have. Zij besloot tijdens de Slammat-herdenking van 27 april jongstleden om de herstoffering van de Tambora-stoel (1910) te doneren/ financieren. Ik zal daar in het juni-nummer van ons e-magazine uitgebreider op terugkomen.

Alle donateurs wederom hartelijk dank voor dit zeer gewaardeerde support!

Bromfietsen mee naar de Pacific eilanden

NEW ZEALAND HERALD, Summer - 1967

Sailors on Wheels See More in Foreign Ports

MOST Dutchmen regard a bicycle as a basic necessity of life, so it's not surprising that two miniature motor-cycles belonging to officers on board the Dutch freighter Leuve Lloyd, should be among the first items to be discharged from the ship at ports of call.

WATERFRONT NOTES

The owners of the two machines are the purser, Mr J. A. Vryens, and Mr W. C. G. van Oeffelt, third officer. Although the dock master on the island of Leuve Lloyd is not obliged to allow passengers' gear with them, the machines have their own in getting the right to be taken ashore of their own accord.

"In Holland we don't need licenses or insurance for them, as they are regarded as ordinary bicycles," said the dock master. But before the engines can be started at foreign ports local authorities are essential and the Customs Department may grant permission, when they find international duties' license.

The most welcome of the officers are adaptable, so they will be "coming" ashore of the port dock and back too, and a pocket.

"We have already driven up Queen St.," said Mr Vryens. The only incident occurred when they started before making a turn, a peacock's tail, which was in a confined by their speed that she stopped to roll over so.

So far their transport has only been on the way to the New Zealand wharves and Massey Bay, but a trip to Wellington is planned if the time can get there.

Before the Leuve Lloyd leaves the cycle was being stored in a safe cabin, or else they see the best part of a 1. Fortunately the ship's captain is an understanding person and makes no objection to the machine's sale.

The Leuve Lloyd is on the New Zealand cargo trade and is frequently seen at city wharves.

Mr W. C. G. van Oeffelt, third officer, astride his Honda, and the ship's purser, Mr J. H. A. Vryens, on his Peugeot on Queen's Wharf.

Het artikel links uit een Aucklandse krant kreeg ik toegestuurd van Joseph Vrijens, oud Lloyd-Schrijver ND. Het verhaal speelde zich af op de, toen splinternieuwe, Leuve Lloyd varend in de toenmalige New Zealand-Pacific Service van Nedlloyd Lines (NLL).

Reminder website Club van oud Lloyd-WTK's

De website van de Club van oud Lloyd-WTK's op de homepage van de Lloyd-Atelier-website wordt momenteel door het Clubbestuur, stapje voor stapje, uitgebreid, zie websitelink:

<https://lloydatelier.nl/home-page/>

Aankoop oude tijdschrift-knipsels

Een aardige aanwinst voor het toch al redelijk uitgebreide 'knipselboek'

Oude Sperry-repeater console van het ms Wonosari opgeknapt

De oude Wonosari Sperry-gyrokompas repeater console, die ik in 2011 te Haarlem van een particulier kon/mocht aanschaffen, is eindelijk opgeknapt! Links ziet u de aankooptoestand in 2011 bij het zwembad te Oudehorne. In het midden een foto uit Netersel met een gezandstraalde en met primer gespoten repeater en rechts, met Sperry repeater en Sperry-peiltoestel de console in de originele mint brugkleur. Met dit toestel werden bakens, boeien, bergen, kapen, vuurtorens en andere schepen gepeild. Ook werd het toestel gebruikt bij het bepalen van de zonrichting op de horizon ('Azimuthje nemen') als onderdeel van een positiebepaling. Daarvoor was het peiltoestel voorzien van een prisma en twee zonnescermpjes. Een om de te felle zon in het prisma te temperen, de ander om een verblindende horizon toch nog te kunnen zien. Kunt u het nog volgen??

TWEE 'TOEN' FOTO'S

22 jarige Ton van Haastregt, als Handlanger/Olieman op het ms Wonosobo, chillend op de houten overkapping van een reddingsboot - 1958

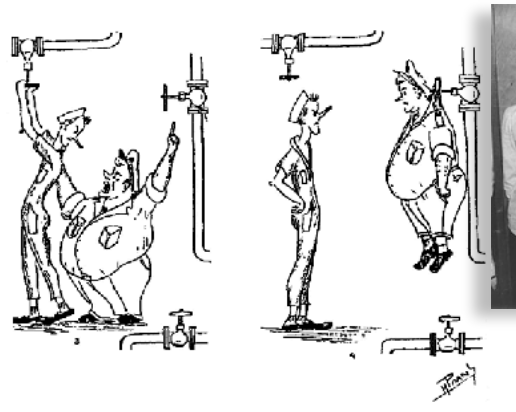
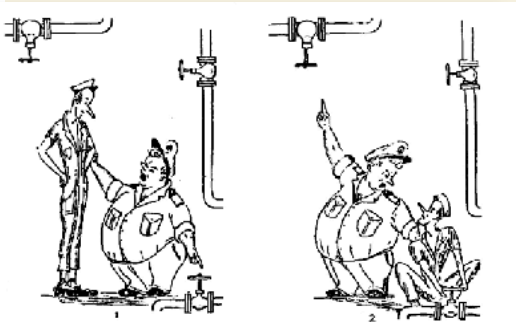

Op het achterschip van het ss Samarinda haalt een jonge Matroos/kabelgast Aad Kortleven een zware manilla-tros binnen, New York - 1959

MEER DAN 60 JAAR LATER !

Dat gepensioneerd zijn, hartstikke vermoeiend is, laten deze twee, toch wel krasse Lloyd-knarren, overduidelijk zien. Snurkend in comfortabele feauteuils, links: Ton van Haastregt - 85 jaar en rechts: Aad Kortleven 85 jaar. "Waarover dromen zij? het kan niet anders dan over toen!"

Enige gelijkenis berust op louter toeval!
Cartoon van oud Lloyd-WTK Jan Paans

Karakteristiek en levensloop

Ook dit zeilschip van Willem Ruys J.D.zn. werd gebouwd bij zijn vriend Fop Smit te Kinderdijk. De kiel van het campagne-barkschip 'Resident van Son' werd gelegd op 18 juli 1848, de tewaterlating volgde een klein jaar later op 23 mei 1849. De naamgeving van dit zeilschip was een eerbetoon van Willem Ruys J.D.zn. aan Hendrik Stephanus van Son, Resident van Japara in het Noord-Oosten van Java. Het eerbetoon zou men kunnen zien als een wederdienst, hetgeen zou betekenen dat Willem Ruys J.D.zn. van bepaalde zakelijke diensten van de Resident zou hebben mogen genieten. De reizen van dit zeilschip waren voornamelijk op Nederlands Indië en Australië. In 1862, dus op 13-jarige leeftijd, strandde de 'Resident van Son', tijdens een zware storm. Zij was daardoor op reis van Soerabaja via Batavia naar Rotterdam, op de Zuidkust van Engeland bij Bevezier (het huidige Beachy Head, een kaap bij Eastbourne aan de Engelse Kanaalkust) gelopen. Haar lading was suiker, sojabonen en rum. Gezagvoerder op dat moment was Kapitein I.W. Bütner (R189). De 'Resident van Son' liep na de stranding vol water en was na enkele dagen 'total loss'. Alle 16 passagiers en 11 bemanningsleden konden in veiligheid worden gebracht!

Voor Passage naar Nederland biedt zich de uitmuntendste gelegenheid aan met het wel bekende, extra snelzeilende schip *Resident van Son*. kapt. *F. C. Bauditz*.

Genoemd schip zal tegen den 25sten dezer de reis van hier rechtstreeks kunnen aanvaarden.

Men informere zich bij den Gezagvoerder in het Hôtel der Nederlanden, dan wel bij de Agenten

Den 11 Mei 1854.

(662)

B. KOPERSMIT & Co.

Te Rotterdam ligt in Lading,

Naar **BATAVIA**, om den 29sten Junij van Hellevoet te vertrekken, het Snelzeilend Campagneschip *Resident van Son*, Kapt. *F. C. BAUDITZ*, voerende eenen geëxamineerden Doctor en hebbende uitmuntende Inrigtingen voor **PASSAGIERS** en geschikte Luiken om Machinerien te kunnen laden. Adres ten Kantore van *Wm. RUYSS, J.Dzn.* (8491)

Campagne barkschip 'Resident van Son' - Werf: Fop Smit 1849-1862

EVL

Technische gegevens

Aantal masten: 3 - Tuigage: 2 masten dwarsgetuigd, 1 mast schoenergetuigd - Gewicht: 740 ton - Bruto tonnage: 375 lasts - 2 dekken met passagiersaccommodatie - 11 bemanningsleden, inclusief scheepsarts.

Linker foto: Met gebroken masten wordt de 'Resident van Son' stukje bij beetje gelost en fysiek ontmanteld, U ziet de bakboords ankerketting met anker uitstaan om te voorkomen dat het wrak terug in zee wordt getrokken.

Rechter foto: Stukken van de masten liggen tussen manden met Kanjangs (sojabonen) verspreid over het kiezelstrand. (beide foto's: Mark Wynter).

PASSAGE-TARIEVEN MAILSCHEPEN IN GULDENS

NAAR	VAN SOERABAIA			VAN SEMBRANG			VAN BATAVIA			VAN BELAWAN-DELI/SABANG		
	Enkele Reits			Enkele Reits			Enkele Reits			Enkele Reits		
	1e klasse	2e klasse	3e klasse	1e klasse	2e klasse	3e klasse	1e klasse	2e klasse	3e klasse	1e klasse	2e klasse	3e klasse
COLOMBO	365	275	—	340	260	—	305	240	—	185 Δ	120 Δ	—
PORT-SAID	760	615	400	735	600	385	700	580	365	580	460	305
GENUA/VILLEFR./ MARSEILLE/ALGIERS	895	665	515	870	650	500	835	630	480	715	510	420
GIBRALTAR/TANGER LISSABON	925	690	525	900	675	510	865	655	490	745	535	430
SOUTHAMPTON A'DAM/R'DAM	955 995	710 740	535 555	930 970	675 715	520 540	895 935	675 705	500 520	775 815	555 585	440 460

Voor Villefranche vermeerderd met een toeslag van fl. 30.—, fl. 25.— en fl. 15.— voor resp. 1e, 2e en 3e klasse. Kinderen naar rato.

PASSAGE-TARIEVEN VRACHTSCHEPEN IN GULDENS

Δ Van Belawan van Sabang resp. fl. 130.— en fl. 75.—

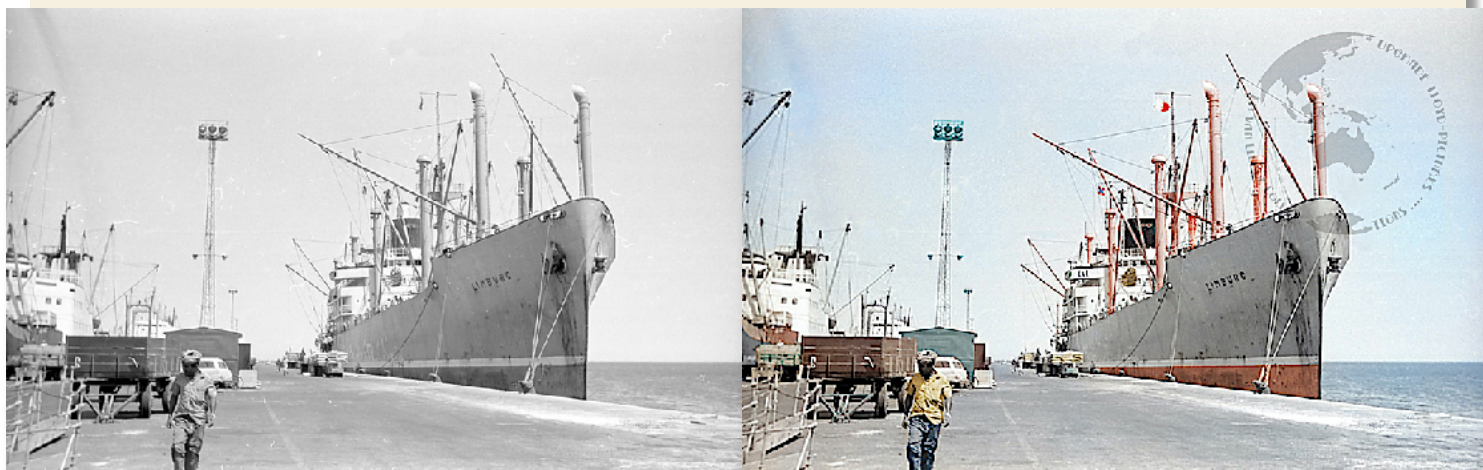
NAAR	VAN SOERABAIA		VAN SEMBRANG		VAN BATAVIA		VAN BELAWAN-DELI/SABANG PADANG	
	Enkele Reits		Enkele Reits		Enkele Reits		Enkele Reits	
	„Poelau“ en „Kota“-schepen	Overige Vrachtschepen	„Poelau“ en „Kota“-schepen	Overige Vrachtschepen	„Poelau“ en „Kota“-schepen	Overige Vrachtschepen	„Poelau“ en „Kota“-schepen	Overige Vrachtschepen
PORT-SAID	640	525	625	510	605	490	485	390
GENUA/MARSEILLE/ NAPELS	690	585	675	570	655	550	535	450
LONDEN	735	615	720	600	700	580	580	480
A'DAM/R'DAM	765	635	750	620	730	600	610	500

RETOUR-REDUCTIE. Passagiers, die de heen- en terugreis binnen 2 jaar volbrengen, genieten een retour-reductie van 25% op de terugreis mits op de heenreis vol tarief is betaald. Deze reductie wordt berekend over het gemiddelde van de tarieven van uit- en thuisreis. — Wijzigingen zonder voorafgaande kennisgeving voorbehouden. Alle vorige uitgaven zijn hiertoe vervallen.

Hoe interessant kan bovenstaande lijst met passage-tarieven uit 1935 zijn. Het vraagt om een vergelijking van vaartarieven van zo'n vijf jaar vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Zie ook hoe klein de verschillen tussen de drie passagiersklassen zijn. Als u die verschillen vergelijkt met de huidige drie vliegklassen op langere routes dan is dat letterlijk een wereld van verschil. Ook guldens toen en euro's nu maakt verschil en dat alles in de wetenschap dat het gemiddelde jaarinkomen in 1935 in Nederland tegen de 2.000 gulden bedroeg, ik heb dat bij het CBS voor u opgezocht!

FOTO-UPGRADE VAN DE MAAND

Zomer 1964 - Perzische Golf

Deze 'upgrade' van het ss Limburg laat nog een andere dimensie van het inkleuren van zwart/wit foto's zien. Ik hoef u niet te vragen welk plaatje er, wat de buitenlucht-temperatuur betreft, warmer uitziet. Weer met véél plezier gedaan!

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip,
het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

